

Den 11. april 2005
J.nr. 3989.403 [11] /HS

Uddannelsesudvalget (2. samling)
L 108 - Bilag 11
Offentligt

Notat

DSI's ønsker til forbedringer af lovforslag til udmøntning af aftalen om strukturreformen

Vedr. L108, forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellige andre love

Nærværende notat ridser i korte træk De Samvirkende Invalideorganisationers (DSI's) ønsker til ændringer af ovennævnte lovforslag op.

DSI's ønsker om forbedringer af lovforslaget er et resultat af drøftelser med DSI's 32 medlemsorganisationer og den høring om retssikkerhed og tryghed for mennesker med handicap, som DSI afholdt på Christiansborg den 4. april 2005.

Den nationale videns- og specialrådgivningsorganisation (VISO)

- 1. DSI ønsker, at undervisningsrådets tilknytning til VISO styrkes kraftigt, så specialrådgivnings- og udredningsfunktioner åbnes op for direkte henvendelse fra mennesker med handicap**

Det fremgår af lovforslaget, at det kun er kommuner, regioner, institutioner og skoler, der kan rette henvendelse til VISO for at få vejledning og rådgivning.

DSI finder, at det er meget utrygt for mennesker med handicap, at de med strukturreformens vedtagelse ikke længere selv kan rette henvendelse til den ekspertise, man tidligere har kunnet betjene sig af.

Det er endvidere et meget stort retssikkerhedsmæssigt problem, at det kun er myndigheder og institutioner, som skal få vurderinger om behov for specialundervisning fra andre end kommunens egen PPR-rådgivning. Det enkelte menneske med handicap eller dets pårørende får ikke mulighed for at kontakte anden viden direkte. Dermed udelukkes en i forvejen sårbar gruppe fra at få de bedste muligheder for at få den rigtige hjælp.

DSI finder det endvidere ikke hensigtsmæssigt, at VISO ikke må lave udredninger af enkeltpersoner med henblik på deres behov for specialundervisning. En udredning er efter DSI's opfattelse en helhedsvurdering af det enkelte individs behov, ikke kun for sociale tilbud, men også for tilbud om specialundervisning. Derfor vurderer DSI, at det fremsatte lovforslag er et tilbageskridt for de mennesker med handicap, der har så sammensatte problemer, at der må etableres en udredning af behovene. Den slags udredninger varetages i dag af amterne og kommunerne i fællesskab, med reformen forsvinder en del af fagligheden sandsynligvis, fordi befolkningsgrundlaget - selv med større kommuner - ikke bliver stort nok.

Tilsyn

2. DSI ønsker, at lovgivningen også sikrer tilsyn med specialundervisningsinstitutioner, som flyttes fra amterne/regionerne til kommunerne

Det fremgår af det nuværende lovforslag, at undervisningsministeren har tilsyn med de regionale institutioner, der står for specialundervisning, mens der ikke er noget tilsyn med kommunale specialundervisningsinstitutioner.

DSI finder ikke, at det er en retssikkerhedsmæssigt forsvarlig ordning. Det må efter DSI's opfattelse også sikres, at specialundervisningen på kommunale institutioner har den nødvendige kvalitet, derfor må tilsynet udvides til også at omfatte kommunernes tilbud.

DSI forudsætter, at tilsynet naturligvis er uafhængigt, kommunerne kan ikke føre tilsyn med sig selv.

Klage - specialundervisning

3. DSI ønsker forbedrede klagemuligheder inden for visitation og tilrettelæggelse af specialundervisningen for børn

Det fremsatte lovforslag giver mulighed for at klage, hvis man modtager specialundervisning i over 12 timer ugentligt.

12 timers specialundervisning ugentligt er temmelig meget, og DSI finder det ikke retssikkerhedsmæssigt forsvarligt at fastsætte et så højt og arbitrært timetal som grænse for at kunne klage. Afgrænsningen af klagemuligheden bør foretages ud fra en pædagogisk tilgang.

DSI finder, at man skal kunne klage over specialundervisningens omfang, kvalitet og indhold. En sådan klagemulighed vil især være vigtig i strukturreformens implementeringsfase, idet klageadgangen dels vil være med til at sikre åbenhed om, hvor

problemerne er, og dels vil kunne styrke fagligheden i den kommunale specialundervisning, når fejl skal rettes og grænser skal afprøves.

4. DSI ønsker forbedrede klagemuligheder inden for visitation og tilrettelæggelse af specialundervisningen for voksne

Det fremsatte lovforslag giver kun mulighed for at klage over ulovlige afgørelser. DSI finder det ikke i overensstemmelse med gode retssikkerhedsprincipper, at man kun kan klage over en afgørelses lovlighed. DSI finder videre, at sådanne regler frem for alt hæmmer en faglig udvikling af specialundervisningen for voksne, idet der aldrig kommer fokus på indholdet i undervisningen. Det bliver aldrig gennem-sigtigt, hvem der laver god specialundervisning, og hvem der ikke laver god specialundervisning.

DSI ønsker derfor, at man skal kunne klage over omfang og indhold af specialundervisningen for voksne. Det vil sikre tryghed for mennesker med handicap samt kvalitetsudvikling inden for specialundervisningen for voksne.

Voksenspecialundervisningen bliver med lovforslaget forankret i både regioner og kommuner. Gennemsigtigheden og overskueligheden mindskes. Derfor vil en udvidet klageadgang være et nødvendigt led i at sikre, at kvaliteten fastholdes i forbindelse med kommunalreformen.

Bedre grundlag for opgaveflytning

5. DSI ønsker, at hele undervisningsområdet kortlægges med henblik på at sikre en bæredygtig overdragelse af institutioner og opgaver fra amter/regioner til kommuner

Det fremgår af lovforslaget, at specialundervisningen for voksne skal kortlægges med henblik på at finde ud af om opgaver skal flyttes til andre sektorer etc.

DSI mener at hele specialundervisningsområdet skal kortlægges for at sikre en forsvarlig og bæredygtig overførsel af opgaver og institutioner fra amter/regioner til kommuner. Hele området er meget dårlig belyst på nuværende tidspunkt, hvorfor en grundig kortlægning inden overførsel af opgaver og institutioner vil være det mest forsvarlige af hensyn til trygheden for mennesker med handicap. DSI skal være repræsenteret i følgegrupper for samtlige kortlægninger.